

SCI-CONF.COM.UA

MODERN SCIENCE: PROBLEMS AND INNOVATIONS

**ABSTRACTS OF I INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
APRIL 5-7, 2020**

**STOCKHOLM
2020**

MODERN SCIENCE: PROBLEMS AND INNOVATIONS

Abstracts of I International Scientific and Practical Conference

Stockholm, Sweden

5-7 April 2020

Stockholm, Sweden

2020

UDC 001.1

BBK 57

The 1st International scientific and practical conference “Modern science: problems and innovations” (April 5-7, 2020) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2020. 749 p.

ISBN 978-91-87224-07-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern science: problems and innovations. Abstracts of the 1st International scientific and practical conference. SSPG Publish. Stockholm, Sweden. 2020. Pp. 21-27. URL: <http://sci-conf.com.ua>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Editorial board

Pateras Corunis, Athens, Greece
Toma Sorin, University of Bucharest, Romania
Velizar Pavlov, University of Ruse, Bulgaria
Vladan Holcner, University of Defence, Czech Republic
Silvia Trifonova, University of National and World Economy, Bulgaria
Marian Siminica, University of Craiova, Romania
Mirela Cristea, University of Craiova, Romania

Olga Zaborovskaya, State Institute of Economics, Russia
Peter Joehnk, Helmholtz - Zentrum Dresden, Germany
Demidas Noevus, Athens, Greece
Fran Galetic, University of Zagreb, Croatia
Goran Kutnjak, University of Rijeka, Croatia
Janusz Lyko, Wroclaw University of Economics, Poland

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: sweden@sci-conf.com.ua

homepage: <http://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 SSPG Publish ®

©2020 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Gorodyska O., Chubayko O., Fedoruk I.* 15
FEATURES OF CULTIVATION ASSESSMENT OF EARLY
RIPENING BUCKWHEAT VARIETIES
2. *Tykhonova O. M., Butenko A. O., Shustov O. O.* 19
THE ENVIRONMENTAL IMPACT OF ARIDIZATION ON THE
CULTIVATION OF WINTER WHEAT IN THE CONDITIONS OF
THE LEFT-BANK FOREST-STEPPE OF UKRAINE
3. *Круть М. В.* 23
ІННОВАЦІЇ ІЗ ЗАХИСТУ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР

VETERINARY SCIENCES

4. *Pul-Luzan V. V., Yarnykh T. G.* 30
RELEVANCE OF THE DEVELOPMENT OF VETERINARY
PREPARATIONS WITH PREDISONE FOR THE TREATMENT OF
CANINE ATOPIC DERMATITIS

BIOLOGICAL SCIENCES

5. *Моїсєєв А. І., Коваленко І. Ф.* 33
КІНЕТИКА ЗНЕВОДНЕННЯ І ВІДНОВЛЕННЯ ОБ'ЄМУ
БАГАТОКЛІТИННИХ АГРЕГАТІВ НА ЕТАПІ ЕКСПОЗИЦІЇ В
КРІОЗАХИСНОМУ СЕРЕДОВИЩІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД
СТРОКІВ КУЛЬТИВУВАННЯ
6. *Петришин Н., Руда М.* 39
ЕКОСИСТЕМНИЙ ПРИНЦИП МОНІТОРИНГУ ТА
СИЛЬВАТИЗАЦІЇ КОНСОРЦІЇ ЕКОТОНІВ РІЗНОГО ТИПУ
7. *Фіщук О. С.* 42
МОРФОЛОГІЯ КВІТКИ ТА ФІЛОГЕНІЯ ПРЕДСТАВНИКІВ
ПІДРОДИНИ AGARANTHOIDEAE (AMARYLLIDACEAE J. ST.-
NIL.)

MEDICAL SCIENCES

8. *Aliyarbayova Aygun Aliyar, Gasimov Eldar Kochari, Shahmamedova Aida Ibrahim, Sadiqova Gulnara Huseyn* 45
MORPHOLOGICAL PECULIARITIES OF INTERACTION
NEURONS AND SATELLITE GLIAL CELLS IN DORSAL ROOT
GANGLIA. A LIGHT AND ELECTRON MICROSCOPIC STUDY
9. *Dubivska S. S., Hryhorov Yu. B.* 51
CHANGES IN CARBON EXCHANGE IN PATIENTS WITH POST-
OPERATING COGNITIVE DYSFUNCTION
10. *Herasymiuk I., Grinko N.* 55
THE ROLE OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR PEOPLE WITH
EXPERIENCE OF DOMESTIC VIOLENCE AND ABUSE (DVA)

81. **Фидирко М. А., Антипова Ж. И.** 462
ИНТЕНСИФИКАЦІЯ ІНТЕРЕСА К ЗДОРОВОМУ ОБРАЗУ ЖИЗНИ У СТУДЕНТОВ
82. **Цюпак І. М., Воскобойник О. М.** 467
СПЕЦИФІКА РОБОТИ ВИХОВАТЕЛЯ ІЗ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
83. **Черевко С. В., Черевко А. Д., Суркова О. Б., Подолкіна З. К.** 474
СУЧАСНІ ТРЕНДИ ФІТНЕС ІНДУСТРІЇ, ЗАСТОСУВАННЯ ДО ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
84. **Чмель В. В., Ахмад І. М., Міхненко Г. Е.** 480
РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТІВ
85. **Шевчук І. В.** 486
МЕТОДИЧНІ ПРИЙОМИ ПЕРЕХОДУ ВІД ПРОСТОЇ СЮЖЕТНОЇ ЗАДАЧІ ДО СКЛАДЕНОЇ СЮЖЕТНОЇ ЗАДАЧІ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
86. **Юденко О. В., Дьомін Є. В., Денисов Р. П., Юденко Ю. М.** 491
ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИВЧЕННЯ СТРУКТУРИ МОТИВАЦІЇ ДО ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ У ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ (НА МАТЕРІАЛІ БАСКЕТБОЛУ)
87. **Ярошенко К. О., Малиновський С. Л., Верхолаз І. Л.** 499
ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЮ «АБДОМІНАЛЬНА ХІРУРГІЯ» ЗГІДНО РІВНІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА З ВІДПРАЦЮВАННЯМ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

88. **Khyzhniak M. V.** 503
DEVELOPMENT OF THE SERVICEMAN'S MENTAL STABILITY FOR THE COMPLETION OF MILITARY TASKS IN ANTITERRORIST OPERATION
89. **Андрійчук І. П.** 508
ОСОБЛИВОСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ: РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ
90. **Литвиненко В. В., Пруденко М. Ю.** 515
USE OF PSYCHODIAGNOSTIC METHODS FOR SCREENING DEPRESSIVE AND ANXIETY DISORDERS IN PATIENTS WITH ONCOLOGICAL PATHOLOGY
91. **Новицька Ія В.** 517
ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОЗНАК, МОТИВІВ ТА СИГНАЛІВ БРЕХНІ СПІВРОБІТНИКАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
92. **Ярмыш І. А.** 523
ПРОЯВЛЕНИЕ РЕФЛЕКСИИ И РЕФЛЕКСИВНОСТИ В ПОДРОСТКОВОМ ВОЗРАСТЕ

ОСОБЛИВОСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ: РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Андрійчук Іванна Петрівна,

к.психол.н., доцент

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В.Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Вступ. Важливою вимогою до закладів вищої освіти сьогодні є спрямованість освіти не лише на засвоєння студентами знань про професію, а й їх особистісний розвиток. Акцент необхідно зробити на формування особистості активної, думаючої, рефлексуючої. І одним із найважливіших завдань професійної освіти стає оптимізація процесу адаптації студентів-першокурсників.

Як відомо, проблемі соціально-психологічної взаємодії особистості та суспільства, функціонування особистості у великих і малих соціальних групах, пошукові дієвих методів впливу на процес соціалізації особистості присвячували наукові роботи як зарубіжні (Ч. Кулі, Г. Мід, А. Асмолов, Г. Андрєєва, О. Донцов, Є. Кузьмін, А. Петровський, Б. Паригін, А. Свенцицький), так і українські психологи (Л. Орбан-Лембрик, М. Пірен, Л. Гармаш, Н. Любченко, О. Венгер, О. Прудська, І. Шаповал та ін.). Більшість авторів зазначає, що на успішність, ефективність навчання суттєвий вплив мають можливості студента освоїти нове середовище, в яке він потрапляє вступивши до ЗВО. Саме початок занять є включенням студента в складну систему адаптації.

Метою роботи є теоретичне обґрунтування та емпіричне дослідження особливостей оптимізації процесу адаптації студентів-першокурсників. У статті здійснено психологічний аналіз наукових підходів сучасних учених до проблеми адаптації студентів до умов та навчання у ЗВО. Визначено роль успішної адаптації у професійному становленні майбутнього фахівця.

Методологія та методи. Для досягнення мети і вирішення поставлених завдань нами застосовувалися загальнонаукові методи дослідження: аналіз, порівняння, систематизація, узагальнення теоретичних і експериментальних даних, методи статистичної обробки даних. Здійснений теоретичний аналіз особливостей процесу адаптації особистості передбачає підбір діагностичних методик для виявлення особливостей адаптації у студентів. Дослідження професійного становлення особистості ведеться сьогодні переважно у руслі особистісно-орієнтованого підходу. Якщо студент буде обтяжений особистісними проблемами, вони перешкоджають йому адекватно сприймати реальність, якою потрібно управляти. Саме тому, вивчення соціально-психологічних умов успішної адаптації студента-першокурсника, апробація розробленої програми тренінгових занять сприятиме оптимізації процесу адаптації студентів до умов навчання у вузі і є необхідною у системі вищої освіти.

Із метою дослідження особливостей процесу адаптації використано такі методики: методика «Самооцінка психічних станів» (за Г. Айзенком), методика діагностики соціально-психологічної адаптації К. Роджерса і Р. Даймонда, багаторівневий особистісний опитувальник «Адаптивність» (МЛО-АМ) А. Г. Маклакова і С. В. Чермяніна, питальник «Адаптивні стратегії поведінки» (АСП) Н. М. Мельникової.

Результати та дискусії. За останні роки відбулося значне зростання кількості молодих людей, які здобули або здобувають вищу освіту, що позитивно впливає не тільки на економічний розвиток нашої країни, але й на її становлення як демократичної європейської держави. З огляду на те, що молода людина, як правило, вступає у заклад вищої освіти зразу після закінчення середньої школи, необхідно активно розвивати соціальні структури, які сприятимуть успішній соціалізації та професійному становленню студентської молоді.

Основними психологічними механізмами перебудови діяльності та свідомості студентів можна назвати: самопереконавання, самонавіювання,

самоуправління, самозаохочення, самопримус, самоствердження та інші. За допомогою цих механізмів особистість здійснює свідомо саморегуляцію своєї діяльності відповідно до нових її видів та умов. Через ці механізми здійснюється інтеріоризація особистістю нових умов і потреб до діяльності, мотивування їх здійснення, створення уявлень про необхідні дії, спонукання до їх реалізації, вироблення потрібних засобів діяльності та поведінки в нових умовах. Усі ці механізми перебувають у взаємозв'язку і взаємодіють, виявляючи психологічний зміст і характер діяльності та поведінки людини в нових обставинах [1].

Особливої уваги заслуговує думка про те, що процес адаптації є інтеграцією впливів різноманітних чинників зовнішнього та внутрішнього середовища. Аналізуючи основні труднощі, що виникають у студентів, варто зазначити відсутність у першокурсників багатьох спеціальних організаційно-навчальних навиків, необхідних у вузівському навчанні. Психологічна підготовленість студентів до пізнавальної активності та інших видів діяльності визначається здатністю до стійкої концентрації уваги, тривалою працездатністю, здатністю працювати в різних умовах, об'ємом розумової праці, динамікою «втягування» в роботу. Все це складає соціальну основу адаптації студентів до психічних навантажень. Слід зазначити, що рівень особистісної готовності до самостійного життя сучасних випускників шкіл вимагає суттєвої додаткової психологічної роботи з ними в системі вузівського навчання. Основні напрями цієї роботи, на наш погляд, мають бути пов'язані зі стимуляцією розвитку таких особистісних якостей, як самостійність, відповідальність, інтегрованість, а також керованість пізнавальної та емоційної діяльності [2].

Кількісний та якісний аналіз результатів дослідження показав, у студентів виникають серйозні проблеми з процесом соціально-психологічної адаптації, це підтвердили результати всього комплексу діагностичних методик, які ми використовували в ході свого дослідження. Дані констатуючого етапу дослідження показали, що у 51,4% студентів низький рівень адаптивного

потенціалу, у 20,8% студентів є «Неочевидна неадаптованість» та 52% студентів мають низький рівень адаптації. Всі ці показники свідчать про те, що у студентів наявні серйозні проблеми з процесом соціально-психологічної адаптації.

Діагностика соціально-психологічної адаптації студентів першого курсу є дуже важливою, тому що вона дає змогу виявити та вчасно попередити негативні наслідки, що можуть виникнути в разі дезадаптації студентів. Це постійний стан тривожності та агресивності, депресії, низька успішність та подальші проблеми вже у професійній діяльності. Саме тому існує необхідність спеціальної роботи зі студентами першого року навчання щодо організації та керівництва самостійною навчальною роботою студентів, розробки та запровадження шляхів її раціоналізації, що допоможе оптимізувати процес адаптації.

Однією з ефективних форм роботи зі студентами є соціально-психологічний тренінг. В ході спеціально організованого навчання для самовдосконалення особистості, вирішуються такі завдання: оволодіння соціально-педагогічними знаннями; розвиток здатності пізнання себе та інших людей; підвищення уявлень про власну значущість; розвиток різноманітних здібностей, навичок і вмінь; адаптація до нових умов середовища.

З метою підвищення рівня адаптивності у студентів-першокурсників нами було створено та адаптовано тренінгову програму, основними завданнями якої були: формування сприятливого психологічного клімату в групі; пошук нових рішень старих проблем; розкриття учасників по новому, відкриття в собі нових можливостей і якостей; розвиток вміння працювати в команді; сприяння згуртуванню групи; розвиток адекватної самооцінки. Кількість учасників тренінгу 10-15 осіб. Всього 10 занять. Загальна тривалість тренінгу 13 годин.

При проведенні повторної діагностики після впливу, порівнювались результати контрольної та експериментальної груп. Аналіз результатів первинної та повторної діагностики за питальником «Адаптивні стратегії поведінки» (АСП) Н.М. Мельникової у експериментальній групі показав, що

новою ведучою стратегією адаптивної поведінки стала стратегія 1 «Активна зміна середовища» (рис. 1).

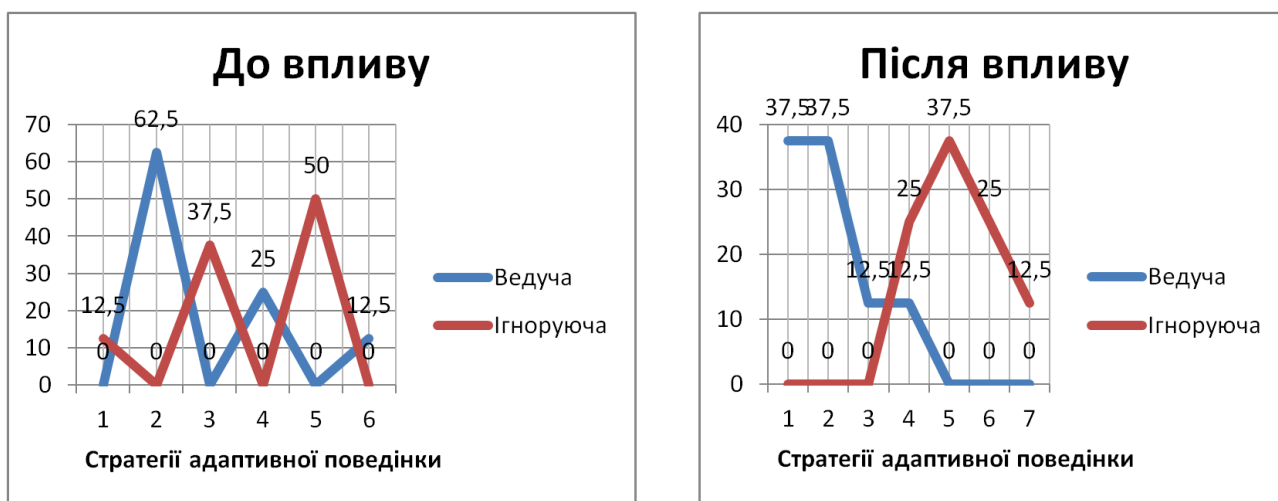

Рис. 1. Кількісні показники за питальником «Адаптивні стратегії поведінки» (АСП) Н.М. Мельникової (експериментальна група)

До цієї стратегії влучно підходить народне прислів'я «Всяка людина коваль свого щастя», також цю стратегію називають «Стратегія коваля і воїна». Вона передбачає поведінку активного суб'єкта в новому середовищі, коли людина не ховається від проблем, а вирішує їх, підлаштовує умови під себе, іншими словами, перетворює середовище. На противагу цьому, за результатами попередньої діагностики ведучою була стратегія 2 «Активна зміна себе». Цю зміну можна трактувати так: коли студент, потрапивши до нового, незнайомого йому середовища вишу, змінивши себе (більше внутрішньо) починає змінювати середовище навколо себе, підлаштовуючи його під себе.

Ігноруюча стратегія 5 «Пасивна репрезентація себе» за даними повторної діагностики не змінилась. Зауважимо, що стратегія 4 «Відхід від контакту із середовищем та занурення у свій внутрішній світ» та стратегія 6 «Пасивне підпорядкування умовам середовища» також активно ігноруються.

Щодо результатів порівняння попередньої та повторної діагностики контрольної групи заслуговує на увагу зміна ведучої стратегії адаптивної поведінки. Зі стратегії 2 «Активна зміна себе» вона змінилась на стратегію 4

«Відхід від контакту із середовищем та занурення у свій внутрішній світ». З огляду на сказане, можна припустити, що через те, що процес адаптації пройшов не успішно, більша частина студентів обрала для себе шлях уникнення проблем, та мов черепашки, закрились у своїх панцирах. Ігноруюча стратегія також змінилась. Найбільший бал мають стратегії 3 «Вихід із середовища і пошук нового» та 5 «Пасивна репрезентація себе».

З метою оцінки статистичної значущості ми використали t-критерій Стюдента, який розраховали за допомогою програми SPSS Statistics 21. Для статистичної обробки ми обрали методику «Самооцінка психічних станів» (за Г. Айзенком).

Одержані шляхом обрахунків дані експериментальної групи за показником «Тривожність» свідчать про те, що відмінності у результатах до експерименту і після значущі – $t=4,05$ (табл. 1).

Таблиця 1

Статистичні дані рівня тривожності експериментальної групи до та після впливу

t-статистика	4,059605
P(T<=t) одностороннє	0,000791
t критичне одностороннє	1,782288
P(T<=t) двостороннє	0,001583
t критичне двостороннє	2,178813

Важливо наголосити, що вступаючи до закладу вищої освіти тривожність у студентів знаходиться на дещо високому рівні, про що свідчать дані попередньої діагностики. В залежності від того як пройшов процес соціально-психологічної адаптації рівень тривожності може або підвищитись, або понизитись, або залишитись на тому ж рівні. Складена нами розвивальна тренінгова програма була спрямована на оптимізацію процесу соціально-психологічної адаптації студентів, в тому числі зниженні рівня тривожності. Беручи до уваги сказане, за даними статистики можна зробити висновок, що проведення тренінгових занять ефективно відобразилось на рівні тривожності студентів.

Висновки. Резюмуючи отримані результати, можна дійти висновку, що розвивальна робота із експериментальною групою дала результат. Не можна говорити про те, що завдяки проведеним тренінговим заняттям студенти враз адаптувались до навчання у вузі, тому що для цього потрібен цілий комплекс розвивальних та корекційних заходів. Проведена розвивальна робота відіграла значну роль в оптимізації процесу переходу особистості до нового середовища. Підставою для таких висновків стали одержані в ході експерименту дані, які повинні спонукати психологічну службу університету, викладачів, кураторів ЗВО організувати спеціальну роботу, спрямовану на діагностику адаптації, попередження та корекцію дезадаптації у студентів-першокурсників, оскільки вона може зумовлювати низку негативних проявів, таких як низька успішність, високий рівень тривожності та неадекватна поведінка студентів.

Література

1. Дубовицкая Т.Д. Методика исследования адаптированности студентов в вузе. URL: <http://www.psyedu.ru/journal/2010/n2/Dubovitskaya.phtml> (дата звернення 26.03.2020).
2. Буяльська Т. Б. Робота кураторів академічних груп у вищому навчальному закладі: методичний посібник. Вінниця, 2010. 154 с.